

MAGYAR KÖNYVESHÁZ.

(Adalékok Szabó Károly Régi Magyar Könyvtárához.)

I.

Magyar nyelvű nyomtatványok.

1.

[406.]¹ Brassó, 1632.

KALENDARIVM CHRISTVS VRVNK SzüLETESE
VTAN M. DC. XXXII. Biffexilis Avenarius Janos által,
Fali naptár, egy lapnyi nyomtatvány. Nagy 2r. alakban.
Kolophon: BRASSOBÁN, Marton által.

Egyetlen szakadozott példány a székely-keresztúri unitárius gymnasium könyvtárában. Feltűnő, hogy Szabó Károly 1632—1633-ból s több más évekről is a brassai nyomdának egyetlen egy fennmaradt termékét sem ismeri. Ugyancsak ő nála Seivert után megtudjuk, hogy 1630-ban a brassai könyvnyomtató Wolfgang Márton volt. (Régi M. Könyvtár, II. 127.)

Kanyaró Ferencz.

2.

[407.] Kolozsvár, 1687.

ARTICULI DOMINORUM MAGNATUM & NOBILIVM |
TRIUM NATIONUM REGNI HUVS TRANSYLVANIAE ; | & Par-
tium Hungariae eidem annexarum, in Generalibus eorundem |
Comitiis ad diem vigefimám sextum Menfis Julý proximé prae-
teriti, | Anni praefentis Millefimi Sexcentifimi Octuagefimi Septimi,

¹ A 405. szám Heyden Sebald Puerilium colloquiorum Formulae cz. művének Dézsi Lajos által a Magyar Könyvszemle 1897. évi 344—351. lapjain ismertetett krakkói töredéke. A legutóbbi években egyebütt közölt adalékokat legközelebbi füzetünkben fogjuk sorozatunkba iktatni. *Szerk.*

in Ca- | strum Radnoth ex edicto Suae Cellitudinis Princi- | palis
indictis, & celebratis | Conclufi.

Végén: CLAUDIOPOLI. per Mich. Némethi. A. D. 1687.

2r. A₄=4 sztlan levél.

A mű szövege magyar. A Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárában.
R. M. K. 1613 a. jelzéssel.

Horváth Ignác.

3.

Löcse, 1689.

Igen | szép nyájás | HISTORIA | Az | FORTUNA- | TUS-
ROL, | Miképpen az ő Erfzényéhez, | és kívánt kedves Süve-
getské- | jéhez jutván, és több tör- | tént fok dolgairól. | *Melly*
most Németből Magyarra | fordítottat az szép Ujságokban győ- |
nyőrködőknek kedvek- | ért. | LOTSÉN, | Nyomatat. 1689. Elf-
tendőben.

8r. A—L=11 iv=88 levél.

Ágoston József könyvtárában, ki nemrég vásárolta meg Dob-
rowszky Ágost könyvkereskedőtől. Szabó Károly a Régi Magyar
Könyvtár I. kötetében 1375. sz. a. említi, de nem látta.

Horváth Ignác.

4.

[408.] *Nagyszombat, 1689.*

IMADSAGOS | KÖNYV. | Mellyet Irt, | PAZMANY | PETER. |
Á' Boldog Emléke- | zetű Cardinal Es | Esztergami | Ersek. | Nyom-
tattatot | Hetedfzer. | Nagy-Szombatban, | Az Academiai Bötük-
kel. | M. DC. LXXXIX. Elfz.

8r. A—Z+ Aa—Oo_z=571 lap. — *Elül*: czimlap, ajánlás
és kalendarium=14 sztlan lev. — *Végül*: 9 sztlan lap.

A »Nagyszombati könyvnyomatató« (*sic*) ajánlja »A Meltosagos
Rakoczi Juliana Fejedelem kifs Afzfzonyhoz.«

Fametszetekkel a szövegben.

A prágai egyetemi könyvtárban.

Hellebrant Árpád.

5.

[409.] *Kolozsvár, 1698.*

Tótfalusi Kis Miklós. Retractatio. 1 lev.

E retractatio, melyben Tótfalusi visszavonja *Mentsége* és
Apologia című műveit, 1698 június 13-án kelt; egészében közli Bod
Péter, *Erdélyi Feniks-e* C₆ levelén. Ugyanott azt írja, hogy e vissza-

vonást »világ eleibe bocsátotta« s a szöveg végén Tótfalusi is azt írja: »mellyről-is akartam . . . ezen *Retractatiomat* Nyomatásban ki-botsátani.« Ma egy példányban sem ismert; Bod még látta.

Ferenczi Zoltán.

II.

Idegen nyelvű hazai nyomtatványok.

1.

[162.] *Löcse, 1647.*

Serpilius (Johannes). Pastorum Ecclesiarum Ad Inferiorem Flavium Poprad. Fraternitas post luum Epidemiam, Anni 1645, & varias mutationes, tandem planè Redintegrata, Anagrammaticè per *Johannem Serpilium*, Eccl. Caifmarcen, Pastorem, & dictae Fraternitatis Seniore celebrata, Anno à nati Salvatoris Circumcifione supra fefquimilles. CXLVII. Leutschoviae, Typis Laurentii Breweri. 4r. 4 sztlan levél.

A Magyar Tud. Akadémia könyvtárában.

Hellebrant Árpád.

2.

[163.] *Löcse, 1654.*

Langsfeld (Johannes Georgius). Abdankungs-Predigt Welche *Johannes Georgius Langsfeld*, im M DC LIV. Jahr nach Christi Geburth den VI. Aprilis, in öffentlicher Kirchen Versammlung gehalten vnd angestellet, als er aus der Königlich Freyen Bergstadt Iglo gen Schmögen zu einem Diener defz Göttlichen Wortes beruffen vnd abgefordert worden. Gedruckt zur Leutschaw, bey Lorentz Brewern.

4r. A—D₂=14 sztlan levél.

A késmárki ev. liceum könyvtárában.

Hellebrant Árpád.

3.

[164.] (*Trencsén.*) 1659.

Rehlinus (Joannes). FATVM AVSTRIACVM SIVE LVDI SCENICO-VOTIVI. PRO SALUTE ac FELICITATE SACRATISSIMI atq AUGUSTISSIMI CAESARIS LEOPOLDI IMPERII ROMANI. INCREMENTO. TRANOUILITATIS. PUBLICAE. STABILIMENTO. AUPICUS. (igy) DIVINIS. SUSCEPTI. OMINIBUS. LAETIS. PROBATI. E. RITU. ANTIQVO. PIETATE. AEMVLA. INSTITVTI.

PLAVSV. PVBLICO. ACTI. Menfe Januario. à THALIA POSON. CHORAGO. JOAN. REHLINO. AA. LL. & PAUL. MAGISTRO. ANNO M. DC. LIX.

4r. A—M₂=46 sztlan levél.

Nagy Sándor ismerteti, mint iskolai drámát. a Magyar Könyvszemlében, 1884. évf. 34—35 l.

Horváth Ignác.

4.

Kassa, 1668.

Zabanius (Isaacus). Disputatio Theologica, Synopfi Controversiae primae, Christophori Meier, Theol. Doct. ejusdemque Prof. quondam in Univerf. Viennenfi Ordinarii, In qua De Salute Iustificacione nostra agitur, Opposita, Quam Duce & Auspice Deo, Praeses M. *Isaacus Zabanius*, Th. Polem. Secund. & Phil. Theoret. in Athenaeo Eperienfi Augultano Evangelico, P. P. Ordinarius, Respondente *Johanne Lavrenti*, Theol. & Phil. Stud. Publicae ventilationi; exponet, Die Januarii, Anno Clj ljc LXVIII. Cassoviae, Literis Davidis Türsch.

4r. A—B=8 sztlan levél.

Br. Podmaniczky Géza könyvtárában Kis-Kartalon. Ajánlja felelő ghyfetinczi Br. Ostrosith Mátyásnak. Szabó K. emliti (II. 1136. sz.), de példányát nem látta.

Hellebrant Árpád.

5.

[165.] *Sárospatak, 1671.*

Szatthmár-Németi (Michael), Cum Deo. Theses Philosophicae de Independente et Dependente Quae Adorandae Sacr. S. Trinitatis lumine praelucente In Illustrissima ac Celeberrima Schola S. Patach. Sub Praesidio Clarissima multumque Doctissimi Viri D. JOHANNIS POSAHAZI, A. L. M. Philosophiae Doctoris, ejusdemque Facultatis in Inclyta Schola praefata Professoris longè acutiffimi, publicae inquisitioni committuntur. A MICHAELE *Szatthmar NEMETINO* Ad diem 16. Februarii horis locoque folitis. Patacini, Apud Johannem Rosnyai, MDC. LXI.

4r. 17 egy lap és egy sztlan lev.

Ajánlja Szatthmár-Németi város polgárainak, birájának, tanácsosainak; Gönczi Andrásnak, Báthori Zsofiának II. Rákóczi György özvegyének; Alsó-Miszt város tanácsosainak; Szabó Mihálynak, Korocz András papnak, Némethi István toronyai lelkésznek, Azari Zsigmond tokaji papnak, egykori tanítójának, Borbély Marton szatthmári polgárnak, Marusi Mihály, Veresmarti István, Eszéki István, Ujhelyi

János és Sásvári István ifjaknak. — Végül üdvözlő verseket irtak: Csuzi C. Jakab, Nemeti Mihály, Veresmarti István, Pataki István, Dési Márton.

A kolozsvári ev. ref. kollégium könyvtárában.

Dr. Török István.

III.

Idegen nyelvű külföldi nyomtatványok.

1.

[1.] *H. n. (1523?)*

Christophorus de Frangepanibus. Oratio ad Adrianum Sextum Pont. Max. Christophori de Frangepanibus Veg. Seg. Modrusieque Comititis &c.

4r. 8 sztlan levél.

Egy példánya a British Museum könyvtárában. Ismertette és tartalmát német fordításban közölte Henry Thode *Der Ring des Frangipani* című munkájában 2. kiad. Frankfurt am Main 1895 173—181. ll.

Kropf Lajos.

2.

[2.] *Ingolstadt, 1582.*

Sommer (Joannes) Refutatio Sripti Petri Carolii editi Wittebergae, scripta A JOANNE SOMMERÓ Pirnenfi, Lectore scholae Claudiopolitanae in Transylvania. Deut. 6. 4. ליהוה להיכר יהוה : שמע ישראל : אחד : Ingolstadii Ex officina Petri Rauifii. Anno Clj Ij XXCII.

8r. Elül: cziml. 1. lev. Theodosius Schimbergius levele a Német-Lengyel-Magyarországban, Erdélyben s Morvaországban lakó unitariusokhoz. 20 lev. — Praefatio Auctoris 11 lap. — Confessio Francisci Davidis de Jesu Christo, quam ex carcere exhibuit Regnicolis, paulo ante mortem Thorde, in Transylvania, in conventu regni: 17. April. Anno 1579. 3 lap. A Refutatio szövege: 171 szzött levél.

Hozzá van kötve: Defensio Francisci Davidis és De dualitate tractatus, Francisci Davidis.

Megvan a kolozsvári ev. ref. koll. könyvtárában.

A könyv nem ismeretlen. Jakab E. *Dávid Ferencz emléke* cz. könyvében részletesen méltatja.

Dr. Török István.

3.

[3.] *Róma, 1594.*

(*Kuthassy Joannes*). Oratio habita in Comitiiis Ratisbonensibus a Reverendiss. Episcopo Tavrigen. (*így!*) Die XXVIII. Junii M. D. XCIII. — All' illustriss.^{mo} et Reverendiss.^{mo} Sig. et patrono mio colendiss. Il Signor Cardinal Farnese. — (Farnese czímer). — In Urbeveteri (*így!*) Apud Antonium Colaldum 1594. — Permissu Superiorum.

4. szatlan levél, 20 centim. × 14 centim. Az 1. lapon a czím, 2. lap üres; a 3. lapon Giulio Papi Romano ajánló levele »Ratisbona 16. Aug. 1594« kelettel. A beszéd a 4. lapon kezdődik és a 8. lapon alúl végződik. Datum 28 Junii 1594. »Amissa subscriptio. Finis.«

A czímben az »Episcopo Tavrigen.« sajtóhiba. Az ajánló levélben helyesen ez áll »Questa oratione fatta in Dieta da Monsig. Reverendiss. Vescovo di Ghiauerino.« Győri püspök az említett évben Gams *Series Episcoporum*-a szerint Kuthassy János volt, ki mint esztergomi érsek 1601 szeptember 16-ikán halt meg.

A nyomtatvány egy példánya a British Museumban.

Kropf Lajos.

4.

[4.] *Gröningen, 1649.*

(*Knollarothzi, Petrus Johannes*) Popularis ad popularem, sive Irenaei Simplicii Philadelphi Epistola, partim increpatoria, partim apologetica, ad. D. Petrum Bacca Szatthmari Ungarum, super Libello quem nuper emisit Franekeræ sub hoc titulo, Defensio Simpliciter Ecclesiae, adversus non nullas Questiones practicas anno superiori publicè Groningæ ventilatas duobus Ungaris respondentibus & postea ab Authore & Praeside in unum collectas & editas cum hac inscriptione, Quaestionum aliquot Theologicarum, Regimen, Ordinem, Praxim & Eutaxiam Ecclesiae Speculantium Decisio Academica, &c.

Groningæ, Typis Joannis Nicolai Typographi, Anno 1649.

4r. A—D₂=28 lap.

Szerző a 28-ik lapon, tehát a munka végén megnevezi magát »Tuus, ne me tibi ultra dissimulem, *Petrus Joh. Knollarothzi, Claudiopol.*«

Eredetije könyvtárban.

Révész Kálmán.